

A FORDÍTÁSOK VILÁGRANG-LISTÁJA. Nemrégiben jelent meg az UNESCO-nak a fordítások nemzetközi repertóriumát tartalmazó vaskos kiadványa, amely szerint az 1972-ben lefordított könyvek világranglistáján majd 4500 könyvvel a Szovjetunió vezet Spanyolország előtt, amely 3200 fordításával a harmadik helyről a másodikra ugrott. Ezután következik az NSZK (2770), majd az Egyesült Államok (2190) és Japán (2180). Japán egyébként a hetedik helyről tört az ötödikre, Franciaország pedig 2176 fordítással a nyolcadik helyről a hatodikra. A további sorrend Olaszország (1886), Hollandia (1874), Dánia (1511), Magyarország (1109), Törökország (1092), majd Finnország és Jugoszlávia (930). A lefordított könyvek közül most is a biblia van az élen, Marx és Engels 62, illetve 59 fordítással ezúttal valamivel megelőzte Lenin, akinek műveit 57 nyelvre ültették át. Harmincnál több fordítást értek meg a következő szerzők: Dosztojevszkij (44), Tolsztoj (43), Verne (41), Gorkij (40), Buck (38), Balzac (37), Shakespeare (35), Agatha Christie és Andersen (33), Turgenyev (32), Dickens, Jack London, Csehov, Platón, Puskin, Cronin (31), Goethe és Mark Twain (30).

MŰFORDÍTÁSOK 1976-BAN. Az utóbbi években szép számban ültetik át Jugoszláviában és Magyarországon e két szomszédos ország irodalmi műveit. Gazdag tervet készítettek az idén is mind a budapesti, mind a mi kiadóink a jugoszláviai illetve a magyar irodalom fordítására. Jugoszláviában a legtöbbet fordított magyar író továbbra is Zilahy Lajos marad. Műveit a szabadkai Minerva (*Halálos tavasz, Valamit visz a víz*) és a mura-szombati Pomurska založba jelenteti meg (ez utóbbi nem kevesebb mint négy Zilahy-regényt ad ki). A fordításban megjelenő könyvek tekinté-

ben Zilahy Lukács György követi, akinek a BIGZ három könyvét juttatja az olvasóhoz. Passuth László *Esősten sirtaja Mexikót* című regényét a cetinjei Obod, Mikos György *Humoreszkejeit* a ljubljanei Mladinska knjiga, Móricz Zsigmond *Légy jó mindhalálig* című regényét a Nolit, Gárdonyi Géza *Isten rabjai* című regényét pedig ugyancsak a Pomurska založba adja ki. Déry Tibor *Kedves bőpeerjének* két kiadója is akad: a belgrádi BIGZ és az újvidéki Matica srpska. Molnár Ferenc *A Pál utcai fiúk* című halhatatlan művét a belgrádi Nolit juttatja a kis olvasók kezébe. A zágrábi Matica hrvatska Enver Colaković válogatásában és fordításában kiadja *A magyar költészet aranykönyvét*, a BIGZ megjelenteti Kaiffka Margit *Hangyaboly* című regényét, a belgrádi Narodna knjiga egy kötetre való magyar népmesét iktatott tervébe, a ljubljanei Državna založba Slovenije és a Pomurska založba közös kiadásban jelentet meg magyar lírai antológiát.

És mi jelenik meg az idén a jugoszláviai irodalmakból a budapesti kiadóknál?

Az Európa Könyvkiadó és a Móra Ferenc Ifjúsági Kiadó tervezi 1976-ban a jugoszláviai írók műveinek fordítását. Az Európa megjelenteti Ivan Bratktól az *Egy lány naplóját*, Ivan Cankar két regényét, a *Szegénysoron* és a *Jernej szolgálégény igazsága* címűt, továbbá Miroslav Krleža regényét, *Az ész határán* címűt, Meša Selimović legújabb művét, *A szigetet*, Aleksandar Tiš na újvidéki író *A Blam-ügy* című regényét, valamint *Adriai-tengernek műzsája* címmel a tengerpartunkhoz fűződő költemények antológiáját. A Móra Kiadónál Čedo Vuković crnagorai író egy regényének megjelentetésére készülnek.

IGÉRETES BEMUTATKOZÁS. A Magyar Nyelv, Irodalom és Hunga-

rológiai Kutatások Intézete Csoporttanácsának kezdeményezésére megalakult irodalmi, színi és képzőművészeti csoport május 18-án és 19-én tartotta bemutatkozó föllépését az Ifjúsági Tribünön.

Az Intézet hallgatóinak képzőművészeti kiállítását Sziveri János nyitotta meg, és megnyitó beszédében kiemelte, hogy „nem hivatásos képzőművészekről van szó, hanem amatőrökről, akik közül sokan csak kedvtelésből alkotnak, és viszonylag kevesen vannak, akiket komolyabb művészi célok vezéreltek festményeik, rajzaik, kollázsaik stb. megalkotásában”. A kiállítás anyaga műfajilag és technikailag is igen változatos. Így néhány hallgatónál már tudatos alkotói koncepcióról is beszélhetünk — egy magasabb szintű alkotói képességről. Különösen Fenyvesi Ottó érdekes conceptualista kísérletei, Juhász Illés absztrakt rajzai, Léphaft Pál plakáttervei, Barta Ildikó kollázsai és Tari István szitalenyomatai emelkednek ki a tárlat anyagából.

A tárlatmegnyitó után az Intézet Irodalmi Kisszínpada *Türelmjáték* címmel érdekes összeállítást mutatott be Hernádi Gyula *Megfigyelési tétel*

lek I., II. és Örkeny István Egyperces novelláiból. A Hernádi-szöveget intim közvetlenséggel, szép szövegmondással tolmácsolta a két szereplő, Pribilla Valéria és Balázs Attila. Az egész csoport közreműködésével került színre az *Egypercesek* jó néhány novellája. A jól összeválogatott, gyors ritmusú, meghökkenítő, gondolkodásra készítő, sokszor fekete humorral átszőtt szöveget egyesek igen magas előadói szinten interpretálták. A csoport játékból — különösen az *Egy magyar író dedikációi* című novella megelevenítésében — biztos, nyugodt, jól értelmezett szövegmondásával és enyhén karikírozó gesztusaival, mozgásával emelkedett ki Keszég Károly.

Másnap, május 19-én az Intézet Irodalmi Csoportja önálló irodalmi estet tartott Beretka Ferenc (novella), Csányi Erzsébet (vers, prózavers), Fenyvesi Ottó (vers), Kopeczky Csaba (novella), Sziveri János (vers), Szügyi Zoltán (vers), Túri Gábor (vázlat egy készülő tanulmányból) és Vass Éva (vers, prózavers) közreműködésével. Az eddig csak „formálisan” létező irodalmi csoport, reméljük, hamarosan cselekvő és működő része lesz irodalmi életünknek.